

Kurilenko D. V. Tasks and functions of a teacher and psychologist in criminal proceedings

The need to involve a teacher or psychologist to investigative and judicial actions involving minors or juveniles is outlined in the Criminal Procedural Code of Ukraine. However, the law does not mention the tasks, when the teacher or psychologist is involved in the criminal justice; there are no special requirements that they must meet; their rights and obligations are not regulated.

The author belongs to those scholars, who believe it mandatory to involve a teacher (psychologist) to proceedings with the participation of a minor and junior regardless of his procedural status and age. The author believes that it is necessary to distinguish between ultimate goal and intermediate objectives for determining the function of a teacher, psychologist. The ultimate goal of involving professionals coincides with the purpose of legal proceedings and is achieved by solving the intermediate objectives. We distinguish two groups of tasks: 1) procedural that are to facilitate the full and truthful testimony; assistance in establishing the circumstances to be proved in criminal proceedings; assist in securing evidence, including control over testimony accuracy in the interrogation protocol; 2) tactics that are associated with the study of personality and individual characteristics of a teenager (before interrogation), assistance in establishing psychological contact with an interrogatee, selecting the most appropriate methods of psychological influence (during interrogation); fixation and evaluation of the testimony received from the interrogatee (after interrogation).

According to the author's point of view, to accompany a minor or a juvenile in criminal proceedings there should be not a teacher, but a specialist having the education in the field of individual's psychology. Depending on the age of a minor or a juvenile it is necessary to involve a psychologist – a specialist in the field of child, adolescent or youth psychology.

Keywords: criminal proceedings, teacher, psychologist, investigative actions, juveniles, minors.

УДК 343.97

К. О. Лагода

СПЕЦІАЛЬНО-КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ НЕВИКОНАННЮ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Досліджено спеціально-кримінологічні заходи запобігання невиконанню судового рішення. Акцентовано увагу на необхідності усунення криміногенних прогалин у правовому регулюванні строків виконання судових рішень, порядку виконання судових рішень у справах, у яких боржником є держава. Окремо досліджено можливості удосконалення кримінально-правових заходів запобігання невиконанню судових рішень. Надано розгорнуту характеристику кожному з цих заходів.

Ключові слова: судове рішення, невиконання судового рішення, запобігання, правове регулювання, кримінально-правовий захист.

© Лагода К. О., 2015

Постановка проблеми. Невиконання судових рішень – один із найбільш суспільно небезпечних злочинів проти правосуддя, вчинення якого підриває основи системи державних гарантій захисту прав, свобод, законних інтересів фізичних і юридичних осіб. Фактична дисфункція судової гілки влади, що є наслідком інтенсивного відтворення кримінальних практик, передбачених ст. 382 КК України, тягне за собою падіння рівня довіри до державної влади в цілому, поширення соціального нігілізму, загальне ускладнення криміногенної обстановки. Тому протидія невиконанню судових рішень є одним з базових компонентів кримінологічної політики в цілому, чим і зумовлюється актуальність теми цієї статті.

Стан дослідження. Теоретичні та практичні проблеми запобігання невиконанню судових рішень були предметом досліджень Ю. В. Александрова, М. І. Ануфрієва, М. І. Бажанова, О. М. Бандурки, В. І. Борисова, Ю. В. Бауліна, В. В. Голіни, В. О. Глушкова, О. М. Джужі, О. О. Дудорова, А. П. Закалюка, В. С. Зеленецького, О. Г. Кальмана, В. Ф. Кириченка, В. М. Кудрявцева, О. М. Литвака, М. І. Мельника, С. С. Мірошніченка, А. А. Музики, В. І. Осадчого, А. В. Савченка, П. А. Фріса, М. І. Хавронюка, С. С. Яценка та інших вчених. Водночас, визнаючи суттєвий внесок указаних науковців у розробку порушеної проблематики, слід все ж зауважити на відсутності комплексних сучасних наукових розробок, присвячених аналізу спеціально-кримінологічних заходів запобігання невиконанню судових рішень.

Мета статті полягає у формуванні (виділенні, описанні, аргументуванні) базових складових системи спеціально-кримінологічних заходів запобігання невиконанню судових рішень.

Виклад основного матеріалу. Відомо, що заходи запобігання умисному невиконанню судових рішень носять системний характер. На загальносоціальному рівні вони підпорядковані стратегічним заходам державного управління взагалі, в тому числі й у сфері реформування правосуддя та системи кримінальної юстиції. Враховуючи традицію вітчизняної кримінології, зауважимо, що деталізація цих стратегічних засад знаходить свій гносеологічний прояв і практичне втілення на більш низьких організаційних рівнях – спеціально-кримінологічному та індивідуальному.

Спеціально-кримінологічний рівень запобіжної діяльності виражає її зорієнтованість на деструкцію тих суспільних протиріч, що можуть бути ідентифіковані, з одного боку, як видові фактори невиконання судових рішень, а з іншого – як групові, які застосовуються, перш за все, щодо державних виконавців, а також інших категорій осіб, потенційно схильних до злочинного невиконання судових рішень.

Дотримуючись викладеної логіки розуміння кримінально-превентивної діяльності, виділимо такі спеціально-кримінологічні заходи запобігання невиконанню судових рішень.

Усунення криміногенних прогалин у правовому регулюванні строків виконання судових рішень. При цьому йдеться про строки виконання саме судових рішень, а не здійснення виконавчого провадження. Вирішення цієї проблеми знаходиться у площині галузевої правотворчості. Іншими словами – необхідним є вироблення узагальненої моделі та її адаптація під особливості предметів цивільного, кримінального, господарського, адміністративного, конституційного судочинства шляхом внесення доповнень до відповідних процесуальних кодексів та закону України «Про Конституційний Суд України» щодо строків виконання судових рішень залежно від типових характеристик їх змісту. При цьому слід розрізняти строки здійснення виконавчого провадження (які наразі встановлено у ст. 30 чинного закону України «Про виконавче провадження») [1]. Під час розробки відповідних норм слід взяти до уваги характер найбільш типових ситуацій виконання судових рішень, їх предмет та наявність об'єктивних можливостей щодо вчинення певних дій у конкретних ситуаціях.

Важливо, щоб певний строк для виконання судового рішення у нормативних межах та із урахуванням конкретних ситуацій зазначався у кожному такому рішенні. У зв'язку з цим варто також удосконалити й порядок отримання відстрочки для виконання судового рішення, який ґрунтуватиметься на визначених критеріях, особливостях боргових чи інших зобов'язань за судовим рішенням, об'єктивних можливостей особи тощо. Невиконання ж особою судового рішення у визначені строки та не звернення нею без поважних причин до суду для отримання права на відстрочку його виконання за наявності до того інших підстав (зокрема, що стосується ознак суб'єктивної сторони складу злочину) і буде вважатися моментом учинення злочину, передбаченого ст. 382 Кримінального кодексу України [2] (далі – КК України).

Частково зазначена пропозиція втілена у ст. 267 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України). Відповідно до ч. 1 зазначеної статті суд, який ухвалив судові рішення в адміністративній справі, має право зобов'язати суб'єкта владних повноважень, не на користь якого ухвалене судове рішення, подати у встановлений судом строк (курсив наш. – К. Л.) звіт про виконання судового рішення [3]. Цю норму, вважаємо, слід визнати цілком обґрунтованою. Аналогічна позиція зафіксована й у висновку Венеціанської комісії, яка рекомендує зазначену норму передбачити не лише в адміністративному процесі, а й у справах інших юрисдикцій [4]. Отже, необхідно зробити й певне застереження: зобов'язання суб'єкта владних повноважень подати у встановлений судом строк вказаний звіт має бути не правом, а обов'язком суду. Це значною мірою дисциплінуватиме відповідних суб'єктів, запобігатиме невиконанню рішень адміністративних судів.

Прийняття та подальший розвиток цих пропозицій, на нашу думку, сприятиме уніфікації слідчої та судової практики щодо притягнення

до кримінальної відповідальності за невиконання судових рішень, надасть додаткові формалізовані критерії для кваліфікації, зменшить корупціогенність законодавства та правозастосовної практики відповідного спрямування.

Удосконалення правового регулювання порядку виконання судових рішень у справах, у яких боржником є держава. З цією метою доцільним є внесення змін та доповнень до закону України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» [5], якими передбачити: а) стовідсоткові гарантії держави за своїми зобов'язаннями за рішеннями національних судів, а не лише в політично визначених межах; б) максимальну конкретизацію підстав для відмови у видачі коштів за судовим рішенням стягувачеві в ситуаціях, коли розпорядником таких коштів є Міністерство юстиції України (як правонаступник ДВС). Реалізація цього положення, серед іншого, передбачає також і нормативне закріплення *вичерпного* чіткого переліку документів та відомостей (ч. 4 ст. 4 цього Закону), які необхідно стягувачеві подавати до Мін'юсту для отримання коштів у відповідних випадках; в) внести доповнення до п. 3 Прикінцевих та перехідних положень закону «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» щодо уточнення черговості погашення заборгованості, а саме доповнити його абз. 5 такого змісту: *«Заборгованість перед боржниками однієї і тієї ж черги погашається в порядку, визначеному хронологічною послідовністю звернень до ДВС за відповідними виплатами»*. Вказані пропозиції націлені, перш за все, на усунення корупціогенних норм права, що нерідко використовуються державними виконавцями для прикриття злочинної діяльності щодо невиконання судових рішень.

Удосконалення механізму правового регулювання виконання рішень Конституційного Суду України (далі – КСУ). Йдеться, перш за все, про розроблення та прийняття спеціального закону України «Про порядок виконання рішень Конституційного Суду України». В ньому мають бути регламентовані питання, пов'язані із: а) суб'єктами виконання рішень КСУ, порядком, строками відповідних виконавчих дій, формою та процедурою звітування про виконання; б) зворотним зв'язком між цими суб'єктами і КСУ; в) суб'єктами, формами та методами контролю за виконанням рішень КСУ. Останній, вважаємо, доцільно організувати на двох рівнях: 1) первинний контроль, що здійснюватиметься щодо внесення першочергових змін до законодавства суб'єктами правотворчості; 2) вторинний – у виді моніторингу правозастосовної практики щодо виконання рішень КСУ, зокрема в діяльності судів загальної юрисдикції, спеціалізованих судів.

Зауважимо, що система суб'єктів контролю за виконанням рішень КСУ, на нашу думку, має відповідати загальнотеоретичним положенням щодо механізму держави, які передбачають функціонування елементів стримань та противаг у публічному адмініструванні.

Тож зазначені суб'єкти мають бути репрезентовані і парламентом, і урядом (зокрема Міністерством юстиції України), і судовою владою в особі Державної судової адміністрації України. Окремо доцільно поставити питання про повноваження прокуратури щодо контролю за виконанням рішень КСУ. Однак це – питання, що входить до предмету суміжних із кримінологією сфер наукового знання – конституційного, адміністративного права, через що в нашій роботі ми лише позначимо їх як актуальні та необхідні для подальшого розвитку.

Реалізація вказаних заходів дозволить сформувати систему формалізованих ознак злочинного невиконання рішень КСУ, сприятиме виведенню їх з абсолютно латентного стану, а також дозволить організувати реагування держави на відповідні кримінальні практики.

Удосконалення кримінально-правових заходів запобігання невиконанню судових рішень, що вбачається можливим через відмову від адміністративної преюдиції як в контексті тлумачення змісту ст. 382 КК України, так і в контексті оптимізації її системно-правових зв'язків. Зробити це можливо таким шляхом.

Насамперед необхідно відштовхуватись від формальної конструкції юридичного складу невиконання судового рішення, закріпленої у ст. 382 КК України. Вона є досить вдалою. Однак навіть із побіжного аналізу змісту ч. 1 ст. 382 КК України вбачається порушення принципу справедливості та рівності осіб перед законом під час встановлення кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення особою, яка є боржником за цим рішенням, та особою, яка таким не є, однак перешкоджає виконанню вказаного рішення. Якщо для останнього преюдиція, сформована з огляду на положення закону України «Про виконавче провадження», виключається, то для першого – вона має місце. Таким чином, боржник за судовим рішенням перебуває у необґрунтовано привілейованому становищі у порівнянні з особою, яка лише перешкоджає виконанню судового рішення (наприклад, родич боржника, його друзі, сусіди, спеціально найняті з цією метою особи тощо). Усунути вказане протиріччя можливо двома шляхами: а) відмова від адміністративної преюдиції через внесення змін до ст. 89 закону України «Про виконавче провадження» з метою усунення юридичних підстав адміністративної відповідальності за невиконання рішень державного виконавця; б) відмова від адміністративної преюдиції через переосмислення характеру суспільної небезпечності діянь щодо невиконання рішення державного виконавця та відмежування цього діяння від невиконання судового рішення як такого. Коротко проаналізуємо ці варіанти.

Пропозиція щодо усунення преюдиційного характеру положень закону України «Про виконавче провадження» загалом не є абсолютно новою у вітчизняній кримінально-правовій науці. Так, В. І. Луганський, на підставі проведеного ним аналізу проблемних аспектів притягнення до кримінальної відповідальності за невиконання судового

рішення, доходить висновку, що «... з метою забезпечення принципу рівності громадян перед законом необхідно виключити адміністративну преюдицію із закону України «Про виконавче провадження». Якщо ж законодавець не піде на цей крок, пропонуємо ч. 2 ст. 89 цього Закону викласти в такій редакції: «... у разі повторного невиконання рішення боржником без поважних причин державний виконавець звертається до правоохоронних органів з поданням (повідомленням) про притягнення боржника до кримінальної відповідальності відповідно до закону» [6, с. 239]. Як випливає з дескриптивних припущень викладених міркувань, учений пов'язує усунення адміністративної преюдиції у досліджуваному аспекті з ліквідацією адміністративної відповідальності за невиконання рішення боржником в принципі. У той же час, розуміючи недостатню обґрунтованість цієї думки, він пропонує все ж залишитись на позиціях преюдиції, однак закріпити разовий (а не дворазовий) характер адміністративної відповідальності, що передує кримінальній.

Необґрунтованість же пропозиції щодо усунення юридичних підстав адміністративної відповідальності за невиконання рішень державного виконавця в межах виконавчого провадження на користь виключно кримінальної відповідальності пов'язується з тим, що запровадження таких змін зруйнує систему правових гарантій ефективності функціонування Мін'юсту в частині виконання судових рішень. Відомо, що будь-які юридичні обов'язки та пов'язані з ними суб'єктивні права, зокрема й у діяльності державних виконавців, можуть бути втілені у реальну практику лише тоді, коли вони забезпечені державним примусом. Іншими словами, правовому статусу державного виконавця обов'язково має кореспондувати інститут юридичної відповідальності за невиконання його законних вимог. Акцентуємо на тому, що за невиконання саме його вимог, а не судового рішення по суті. В цьому, на нашу думку, й полягає основна проблема усунення з тексту закону України «Про виконавче провадження» положень, що встановлюють адміністративну відповідальність за відповідні діяння.

Отже, вважаємо, що доцільним є теоретичне (наукове) й нормативне розмежування правопорушень щодо невиконання рішень державного виконавця та судового рішення не за ступенем, а за характером суспільної шкідливості й небезпечності відповідно. В цьому випадку ми одночасно виконуємо три завдання: 1) відходимо від преюдиційної конструкції кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення; 2) усуваємо конкуренцію (в низці випадків) кримінально-правових та адміністративно-правових норм, а також ризик подвійної відповідальності за одне й те саме діяння; 3) забезпечуємо юридичні гарантії ефективності діяльності державних виконавців через збереження інституту адміністративної відповідальності.

Саме ж відмежування слід, на нашу думку, здійснювати, виходячи з безпосереднього об'єкта посягання. Так, якщо об'єктом невиконання судового рішення є правосуддя, то об'єктом невиконання рішень державного виконавця має визнаватися авторитет органів державної влади, зокрема ДВС України. В ситуації умисного невиконання особою судового рішення, невиконання рішень державного виконавця виступає лише супутньою обставиною, яка має відносно автономне і гносеологічне, і юридичне значення. В розрізі спрямованості діяльності винного, націленої на умисне невиконання судових рішень, ігнорування (чи то активна протидія виконанню) вимог державного виконавця виступає своєрідним етапом та водночас способом досягнення поставленої мети. Він принципово не впливає ані на характер, ані на ступінь суспільної небезпечності самого невиконання судового рішення *у зрізі відносин правосуддя*. Натомість діяльність зазначеної спрямованості блокує функціональні можливості Мін'юсту в частині виконання судових рішень та *лише опосередковано*, через елімінування значення самого інституту виконання судових рішень, впливає на можливість досягнення цілей правосуддя, заради чого цей інститут і створювався. Однак при цьому підкреслимо, що прямих зв'язків між невиконанням рішень державного виконавця та шкодою відносинам правосуддя немає.

Невиконання судових рішень і перешкодження їх виконанню з одного боку та невиконання рішень державних виконавців – з іншого виявляють, таким чином, паралельне співіснування як два самостійні різновиди асоціальних (кримінальних) практик. Перший – посягає на відносини правосуддя, другий – на авторитет органів державної влади. Звісно, в межах цієї роботи, з огляду на особливості її предмета, у нас немає об'єктивної можливості більш ґрунтовно розвинути цю думку. Тому її слід переважно розглядати на рівні наукової гіпотези. Проте вважаємо, що викладених аргументів на її підкріплення загалом достатньо, щоб продемонструвати сутнісні відмінності між двома типами правопорушень та запропонувати на цій підставі шляхи удосконалення кримінально-правових заходів запобігання невиконанню судових рішень.

Останні, на нашу думку, можуть бути реалізовані через усунення з ч. 2 ст. 89 закону України «Про виконавче провадження» вказівки на притягнення боржника до кримінальної відповідальності у разі повторного невиконання ним рішення державного виконавця. На користь цієї позиції може свідчити також і те, що згідно з положеннями зазначеної статті за повторне невиконання рішень державного виконавця передбачено адміністративну відповідальність, яка у чинній редакції цього Закону має дублюватися ще й кримінальною відповідальністю. Тим самим законодавець підкреслює розмежування двох видів правопорушень (невиконання самого судового рішення та невиконання рішення державного виконавця), адже інше

означало б подвійну відповідальність за одне й те саме правопорушення. Саме тому, виходячи із зазначеного дескриптивного припущення, слід визнати необґрунтованість адміністративної преюдиції, порушення всередині неї логічних зв'язків нормативного судження. По суті має місце підміна поняття у ч. 1, 2 ст. 89 закону України «Про виконавче провадження»: два засновки у судженні, що пов'язані законодавцем із описанням підстав адміністративної відповідальності, зрештою призводять до висновку про кримінальну відповідальність, який не ґрунтується на тих же поняттях про невиконання рішень державного виконавця. Останні підміняються невиконанням судового рішення як такого.

З огляду на це, усунення вказівки на кримінальну відповідальність за невиконання судового рішення не зумовить появу прогалини у правовому регулюванні, сприятиме логічній узгодженості відповідної нормативної конструкції. Завдяки такому кроку буде також усунено необґрунтовано встановлений системно-правовий зв'язок між положеннями ч. 2 ст. 89 закону України «Про виконавче провадження» та ч. 1 ст. 382 КК України, який і сприяв, власне, формуванню адміністративної преюдиції.

Таким чином, склад злочину, передбачений ст. 382 КК України, не прив'язуватиметься до предикатної поведінки винного, поєднаної з діями державних виконавців. Для кваліфікації умисного невиконання судового рішення не потребуватиметься наявності двох адміністративних проступків. Внаслідок цього слід очікувати покращення реєстраційної дисципліни (а отже, і зниження латентності злочинів, передбачених ст. 382 КК України), організації більш оперативного реагування на факти злочинного невиконання судових рішень, повною мірою використовувати превентивні можливості заходів кримінально-правового та пов'язаних з ними кримінального процесуального й кримінально-виконавчого характеру.

Також зауважимо, що діяльність державних виконавців залишиться захищеною, підкріпленою інститутом адміністративної відповідальності. А за наявності до того підстав дії щодо багаторазового активного впливу на державного виконавця з метою невиконання рішень державного виконавця можуть бути кваліфіковані за ст. 343 КК України.

У контексті аналізу кримінально-правових заходів запобігання невиконанню судових рішень не можна не згадати й те, що 11.12.2007 до Верховної Ради України було внесено законопроект «Про внесення змін до статті 382 Кримінального кодексу України (щодо посилення кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення)». Ним передбачалося встановити відповідальність за умисне невиконання службовою особою рішення КСУ шляхом позбавлення волі на строк від 3 до 8 років із позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до

З років. Однак 24.03.2008 цей законопроект було замінено іншим – доопрацьованим. І в ньому вже відсутня норма, котра передбачала відповідальність за невиконання рішень КСУ [7]. Вважаємо такий крок необґрунтованим. Переконані, що, за умови наявності розробленого та ефективного правового порядку виконання рішень КСУ, наявність в ст. 382 КК України відповідного кваліфікованого складу злочину є необхідною.

Не вдаючись до детального обґрунтування питань криміналізації та пеналізації цього різновиду суспільно небезпечних діянь (адже цей аспект порушеної проблематики виходить за межі безпосереднього предмета нашого дослідження), зазначимо лише те, що такі дії мають підвищену суспільну небезпечність. Остання виражається в тому, що рішення КСУ, як правило, мають не індивідуалізований, а універсальний характер, поширюються не тільки на конкретну життєву ситуацію, а впливають на правове упорядкування суспільних відносин у низці сфер суспільних відносин на перспективу. Проте підкреслимо, що питанням криміналізації та пеналізації невиконання рішень КСУ має бути присвячено окреме монографічне дослідження. А тому висловлені нами з цього приводу положення і пропозиції мають розглядатися лише як постановка наукової проблеми.

Підбиваючи **підсумок**, зауважимо, що сформована нами система спеціально-кримінологічних заходів запобігання невиконанню судових рішень не є закритою, а перелік останніх – не є вичерпним. Залежно від специфіки кожної окремої криміногенної ситуації, а також від оновлюваних правових, організаційних, економічних умов вони можуть змінюватись, доповнюватись.

Список використаних джерел: 1. Про виконавче провадження : закон України від 21.04.1999 № 606-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-14>. – Редакція від 05.04.2015. 2. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. – Редакція від 05.04.2015. 3. Кодекс адміністративного судочинства України : закон України від 06.07.2005 № 2747-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>. 4. Спільний висновок щодо закону України про судюстрій і статус суддів Венеціанської комісії та Дирекції з співпраці Генеральної дирекції з прав людини та правових питань Ради Європи та Дирекції з співпраці Генеральної дирекції з прав людини та правових питань Ради Європи [Електронний ресурс]. – 39 с. – Режим доступу: <http://www.vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/spilnii-vys-zu.doc>. 5. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень : закон України від 05.06.2012 № 4901-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4901-17>. – Редакція від 01.08.2014. 6. Луганський В. І. Деякі проблемні аспекти притягнення до кримінальної відповідальності за умисне невиконання судових рішень / В. І. Луганський // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2011. – № 3. – С. 233–239. 7. Стрижак А. В. Удосконалення статусу Конституційного Суду

України [Електронний ресурс] / А. В. Стрижак // Віче. – 2011. – № 17. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/2693/>.

Надійшла до редколегії 22.04.2015

Лагода Е. А. Специально-криминологические меры предупреждения неисполнения судебных решений

Исследованы специально-криминологические меры предупреждения неисполнения судебных решений. Акцентировано внимание на необходимости устранения криминогенных пробелов в правовом регулировании сроков исполнения судебных решений, порядка исполнения судебных решений в делах, по которым должником является государство. Отдельно исследованы возможности совершенствования уголовно-правовых мер предупреждения неисполнения судебных решений. Дана развернутая характеристика каждой из этих мер.

Ключевые слова: судебное решение, неисполнение судебного решения, предупреждение, правовое регулирование, уголовно-правовая защита.

Lahoda K. O. Special and criminological measures to prevent non-compliance with judicial decisions

Special attention is paid to such special and criminological measures of preventing non-compliance with judicial decisions as: 1) elimination of criminogenic gaps in the legal regulation of terms of executing judicial decisions; 2) improving legal regulation of the procedure of executing judgments in cases, where the debtor is the state, namely: a) strengthening of legal guarantees of the state on its obligations according to the decisions of national courts; b) fixing an exhaustive list of grounds for denial of funds to a creditor according to the judgment in situations, where the manager of such funds is the Ministry of Justice of Ukraine; c) to eliminate corrupt implications of the law that may be factors for non-compliance with judicial decisions, introduction of the amendments offered by the author to the Law of Ukraine «On state guarantees of executing judicial decisions»; 3) improvement of the mechanism of legal regulation of executing judgments of the Constitutional Court of Ukraine and adoption of the Law of Ukraine «On the procedure of executing judgments of the Constitutional Court of Ukraine»; 4) improving penal measures to prevent non-compliance with judicial decisions by abandoning the prejudicial nature of the features of the objective side of corpus delicti under the Art. 382 of the Criminal Code of Ukraine.

The author proves that non-compliance with judicial decisions and inhibition of their execution on the one hand and non-performance of the state executing officer's decisions – on the other finds parallel coexistence of two distinct kinds of anti-social (criminal) practices. The first infringes on relations of justice, the second – on the authority of public authorities. Therefore, it is offered and grounded to amend the Law of Ukraine «On executory proceedings».

Keywords: judgment, non-compliance with a judicial decision, prevention, legal regulation, criminal and legal protection.

